

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.21.399/2018/4. szám

A tanács tagjai: . Döme Attila a tanács elnöke
Salamonné dr. Piltz Judit előadó bíró
. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:
Németh és Hermann Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Hermann Géza ügyvéd)

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:
Országos Bírósági Hivatal
Jogi Képviselési Osztálya

A per tárgya: bírósági jogkörben okozott kár megtérítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:
felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
őri Ítéltábla Pf.V.20.052/2018/4/I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
ékesfehérvári Törvényszék 16.P.20.847/2016/27.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes Kft.-t 2000. szeptember 7-én alapította két tulajdonos 3.000.000 forint törzstőkével egymásközt egyenlő arányban, ingatlanbefektetés és -hasznosítás céljából.
- [2] C.M. - aki jelenleg szabadságvesztés büntetését tölti - 2006. március 23-ára dátumozott hamisított üzletrész átruházási szerződéssel és az ehhez kapcsolódó hamis dokumentumok felhasználásával megszerezte a társaság üzletrészeinek 80%-át, és önálló aláírási joggal rendelkező egyedüli tisztségviselőjévé vált. A későbbiekben a társaság képviselőjeként eljárva értékesítette a

felperes tulajdonában álló öt ingatlant, amelyek értéke összesen 80.600.000 forint volt.

- [3] A felperes tulajdonosai 2010. augusztus 3-án tájékoztatták a cégbíróságot, hogy C.M. bűncselekmény útján szerezte meg a felperes törvényes képviselőjét. Az erről szóló végzés C.M. részére lett eredményesen kézbesítve.
- [4] A cégbíróság 2011. május 11-én bejegyezte C.M. ügyvezető megbízatásának meghosszabbítását, erről a határozatról a cégjegyzékbe bejegyzett kisebbségi tulajdonos nem értesült.
- [5] A tagok által tartott taggyűlésen C.M-t az ügyvezetői pozícióból visszahívták. A cégbíróság a változást a cégjegyzékbe bejegyezte.
- [6] A taggyűlési jegyzőkönyvet egy személyben aláírva C.M. az ügyvezető pozícióba magát visszahelyezte.
- [7] A cégbíróság 2013. március 13-án kelt végzésével végül a valódi tagok által megválasztott ügyvezetőt jegyezte be a felperes törvényes képviselőjeként.
- [8] Az új ügyvezető az eladott lakásingatlanok tekintetében a jogsértő bejegyzések törlése iránt pert indított, amelynek eredményeképpen egy ingatlan kivételével a többi ingatlan tekintetében véglegesen elutasította a bíróság a felperes tulajdonjogának visszajegyzése iránti keresetet; a fennmaradt egy ingatlan vonatkozásában az eljárás félbeszakadt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [9] A felperes keresetében az alperest 80.600.000 forint és késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni.
- [10] Álláspontja szerint az alperesnek a cégadatok módosulásának bejegyzése során észlelnie kellett volna a hamis üzletrészátruházást, illetve értesítenie kellett volna a kisebbségi tulajdonosokat az üzletrész tulajdon-változásról.
- [11] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen elévülésre hivatkozással.
- [12] Álláspontja szerint az összes ingatlan vonatkozásában 2011. június 14. és 2015. augusztus 2. között bekövetkezett a követelés elévülése, ehhez képest a 2016. június 17-én előterjesztett kereset elkésztett.
- [13] Az alperes érdemben is kérte a kereset elutasítását, mert álláspontja szerint nem állnak fenn a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 349. § (1) és (3) bekezdésében foglalt, a közhatalmi jogkörben okozott kár megtérítésére vonatkozó igény érvényesítésének speciális, továbbá a kártérítési felelősség általános feltételei.
- [14] A felperes az elévülési kifogással kapcsolatban kifejtette, hogy a követelést menthető okból nem tudta érvényesíteni, ezért az elévülés nyugodott.

Az első- és másodfokú ítélet

- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [16] Az elévülés vizsgálata során a felperes által hivatkozott menthető okkal kapcsolatban kifejtette, hogy azt az ügyvezetővel szemben támasztott fokozottabb elvárhatóság megghiúsulása folytán nem találta alkalmazhatónak.
- [17] Két ingatlan esetében úgy foglalt állást, hogy a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás nem szakította meg az elévülést, mert ezen ingatlanok vonatkozásában a felperes követelése már az írásbeli felszólítást megelőzően elévült.
- [18] Mindezek alapján a Ptk. 324. § (1) bekezdése alapján rögzítette az egyes ingatlanok tekintetében az elévülés idejét, és megállapította, hogy a felperes keresetlevelét az elévülés bekövetkeztét követően, 2016. június 17-én terjesztette elő.
- [19] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [20] Elsősorban az elévülést vizsgálva kifejtette, hogy a felperes kártérítési igénye a tulajdonát képező öt ingatlan értékesítésével - a kár bekövetkezésével - vált esedékessé. Az ingatlanok eladása időpontjainak figyelembevételével ítéletében rögzítette a 2011. július 14. és 2015. augusztus 2. közé eső elévülési időket.
- [21] Az elévülés nyugvásával kapcsolatban megállapította, hogy az igény érvényesítésének akadálya 2013. március 13-án a valódi tagok által megválasztott ügyvezető törvényes képviselőként történő bejegyzésével megszűnt. Kiemelte, hogy ettől az időponttól kezdődően a felperes törvényesen bejegyzett ügyvezetője a felperes képviselőként a szükséges intézkedéseket megtehetette volna az értékesített ingatlanok tekintetében, ehhez képest a keresetlevelet a felperes 2016. június 17-én nyújtotta be. Erre tekintettel egy ingatlan vonatkozásában azt állapította meg, hogy az elévülés nyugvására figyelemmel is elkésve nyújtotta be a felperes a keresetét, a többi ingatlan vonatkozásában pedig az elévülés nyugvása azért nem vehető figyelembe, mert az akadály megszűnésétől az elévülési idő elteltéig több mint egy év volt hátra.
- [22] Az elévülés megszakadásával kapcsolatban egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes képviselője által az alperes elnökének 2015. január 13-án küldött felszólító levele az elévülést nem szakította meg. Álláspontja szerint helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az írásbeli felszólítás kizárólag két ingatlanra vonatkozóan alapított jogot, amelyek tekintetében azonban az elévülési idő - az egyiknél a nyugvást is figyelembe véve - már az írásbeli felszólítást megelőzően eltelt.
- [23] Mindezek alapján osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a felperes követelése mindegyik ingatlan tekintetében elévült.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát.
- [25] Felülvizsgálati kérelme indokolásában a tényállás leírásán túl részletezte az alperes eljárásából jogszabálysértőnek állított mozzanatokat, és kifejtette álláspontját az elévülés vonatkozásában. Állította, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 325. § (1) bekezdésének téves értelmezésével állapította meg az igény elévülését, illetve azt, hogy nem következett be az elévülés nyugvása. Tévesnek tartotta, hogy az elévülést minden egyes szerződés tekintetében annak dátumától kellene számítani, mivel ez abban az esetben lenne így, ha egy jog- és cselekvőképes magánszemély lett volna a felperes, aki saját nevében képes jogait érvényesíteni, a cég azonban az ügyvezetőn keresztül érvényesítheti jogait. Állította, hogy a felperes 2006-tól 2012-ig az érvénytelennek nyilvánított iratok alapján bejegyzett törvényes képviselőre tekintettel cselekvőképtelen volt. Álláspontja szerint a jogai érvényesítésére irányuló képességét a felperes csak 2013. március 13-án nyerte vissza egy jogszerűen megválasztott ügyvezető bejegyeztetésével. Érvelése szerint ez az időpont tekinthető az elévülés kezdő időpontjának, amelyhez képest a keresetlevelet az elévülési időn belül nyújtotta be.
- [26] Állította azt is, hogy a kártérítési per megindítása előtt köteles volt igényét a rendelkezésre álló más módon érvényesíteni, ezért próbálkozott az ingatlanok visszaszerzésével. Álláspontja szerint az erről szóló felülvizsgálati határozat közléséig nem volt abban a helyzetben, hogy igényét az alperessel szemben érvényesítse.
- [27] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [29] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt jogszabálysértés és az azzal összefüggésben előadott jogi indokok alapján vizsgálható felül érdemben.
- [30] A felperes felülvizsgálati kérelmének túlnyomó részében azt részletezte, hogy az alperes magatartásával milyen jogszabálysértéseket valósított meg az eljárása során. A jogerős ítéletet kizárólag a Ptk. 325. § (1) bekezdésére mint anyagi jogi szabály megsértésére hivatkozással támadta. A jogszabálysértés indokaként - kérelme tartalma szerint - azt adta elő, hogy 2013. március 13-án került abba a helyzetbe - a jogszerűen megválasztott ügyvezető bejegyzésével -, hogy igényét érvényesíthette, ez minősül

az elévülési idő kezdetének.

- [31] Mivel a felperes az elévülés kezdő időpontjának vitatására egyéb érdemi indokot nem adott elő, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okból ezt az időpontot vizsgálta.
- [32] Rámutat a Kúria, hogy a károsodás minden egyes ingatlan vonatkozásában az adott ingatlan elidegenítésével bekövetkezett, a Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján a kártérítés ezekben az időpontokban vált esedékessé. Ennek megfelelően az egyes ingatlanok tekintetében az elidegenítésük időpontjától számított öt év irányadó az elévülés szempontjából, illetve figyelembe kell venni az elévülés esetleges nyugvását vagy megszakadását. Nem volt helytálló a felperes érvelése abban a vonatkozásban, hogy jogszerűen megválasztott és bejegyzett törvényes képviselő hiányában az elévülés el sem kezdődött. A felperes által előadott indok, vagyis az, hogy az igényérvényesítésben akadályozott volt mindaddig, amíg a szabályszerűen megválasztott ügyvezető bejegyzése megtörtént, az elévülés nyugvása körében volt figyelembe vehető. Alaptalanul hivatkozott tehát a felperes arra, hogy az ingatlanok vonatkozásában a kártérítés iránti igény esedékessége, így az elévülés kezdő időpontja a jogszerűen megválasztott ügyvezető bejegyzésének időpontja, azaz 2013. március 13.
- [33] Mindezek alapján a másodfokú bíróság döntése a felülvizsgálati kérelemben írt okból nem sérti a Ptk. 325. §-ának (1) bekezdését.
- [34] A felperes által a tárgyaláson megjelölt egyéb jogszabályhely, illetve előadott további indokok alapján a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatára nem volt lehetőség, mert azokat a felperes a Pp. 272. § (1) bekezdésében írt hatvannapos határidőn túl, elkésztetten terjesztette elő, a felülvizsgálati kérelem megváltoztatására pedig a Pp. 273. § (5) bekezdése szerint nincs lehetőség.
- [35] A felperes felülvizsgálati kérelmében előadott azon érvelésével kapcsolatban, hogy a kártérítési per megindítása előtt köteles volt az egyéb módon történt igényérvényesítésre, a Kúria rámutat, hogy ezen hivatkozás érdemi vizsgálatára azért nem kerülhetett sor, mert a felperes ezzel kapcsolatban a Pp. 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése ellenére konkrét jogszabálysértést nem jelölt meg. Figyelemmel a Kúria 1/2016. (II.15.) PK véleményében kifejtettekre, érdemben csak azok, a felülvizsgálati kérelemben előadott hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a fél konkrétan megjelöli a megsértettnek állított jogszabályhelyet, és körülírja a jogszabálysértés indokait.
- [36] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költségigényt nem

érvényesített, ezért arról dönteni nem kellett.

- [38] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére a Kúria a pervesztés felperest kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. február 26.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági ügyintéző
HM